

МАТЕМАТИКА И МАТЕМАТИЧЕСКО ОБРАЗОВАНИЕ, 2005
MATHEMATICS AND EDUCATION IN MATHEMATICS, 2005
*Proceedings of the Thirty Fourth Spring Conference of
the Union of Bulgarian Mathematicians
Borovets, April 6–9, 2005*

**ПОЛОВИН ВЕК ОТ СЪЗДАВАНЕТО НА КАТЕДРА
“ОБУЧЕНИЕ ПО МАТЕМАТИКА И ИНФОРМАТИКА”
КЪМ ФМИ НА СУ “СВ. КЛ. ОХРИДСКИ”**

**Кирил Банков, Теодоси Витанов, Иван Ганчев, Юлия Нинова,
Иван Тонов**

През 2005 г. се навършват 50 години от създаването на катедра “Методика на обучението по математика, физика и химия” към Физико-математическия факултет на СУ “Св. Кл. Охридски”, чийто наследник е днешната катедра “Обучение по математика и информатика” във Факултета по математика и информатика на СУ. Тази годишнина е добър повод да направим кратък исторически преглед на развитието на катедрата и равносметка на нейното място и роля в развитието на “Методиката на обучението по математика и информатика” като система от научни знания.

Кратка предистория и история на катедрата. Всяка история си има своя предистория. За някои събития е трудно да се посочи началната им дата. Такъв е случаят с основаването на днешната катедра “Обучение по математика и информатика” (ОМИ) към Факултета по математика и информатика (ФМИ) на СУ “Св. Кл. Охридски”. За начало на такива събития се приема написаното в някакъв официален документ. В случая, предисторията започва със създаването на секция “Методика на обучението по математика” към катедра “Висш анализ” с ръководител акад. Любомир Чакалов през 1950 г. Историята започва през 1955 г. с основаването на самостоятелна катедра “Методика на обучението по математика, физика и химия” към Физико-математическия факултет на СУ. За ръководител на катедрата е назначен наскоро избраният за доцент по методика на обучението по математика Петко Иванов. Според информацията, с която разполагаме, това е първата катедра в България по методика на обучението по учебна дисциплина, а Петко Иванов е първият хабилитиран преподавател по методика на обучението на такава дисциплина.

През 1963 г. се обособява математически факултет към СУ. Едновременно с това е създадена самостоятелна катедра “Методика на обучението по математика” (МОМ). Ръководител е отново доц. Петко Иванов, който остава такъв до пенсионирането му през 1968 г.

Катедра МОМ съществува с това име до 1971 г., когато се създава Единният център по математика и механика (ЕЦММ) и катедрата се преименува в сектор “Обучение по математика”. След разформироването на ЕЦММ през 1989 г. отново се създава катедра “Обучение по математика и информатика”, което име остава и до днес.

Организационно и кадрово развитие. По-долу са представени отделните периоди от развитието на катедрата с ръководителите и кадровия състав.

- 1950 г. – 1955 г.** *Секция към катедра “Висш анализ”.*
Петко Иванов – преподавател,
Асистенти: Никола Павлов, Раденко Раденков.
- 1955 г. – 1960 г.** *Катедра по методика на обучението по математика, физика и химия.*
Доц. П. Иванов – ръководител;
Асистенти – математици: Никола Павлов, Раденко Раденков.
- 1960 г. – 1963 г.** *Катедра по методика на обучението по математика, физика и химия.*
Доц. П. Иванов – ръководител;
Асистенти – математици: Запрян Запрянов (1960), Иван Ганчев (1960), Йордан Кучинов (1960), Костадин Петров (1961), Димитър Димитров (1963).
- 1963 г. – 1968 г.** *Катедра по методика на обучението по математика.*
Доц. П. Иванов – ръководител;
Асистенти: Иван Ганчев, Йордан Кучинов, Костадин Петров, Димитър Димитров.
- 1968 г. – 1972 г.** *Катедра по методика на обучението по математика.*
Проф. А. Матеев – ръководител;
Асистенти: Иван Ганчев, Йордан Кучинов, Димитър Димитров, Величко Михайлов.
- 1972 г. – 1976 г.** *Сектор “Обучение по математика”*
Проф. А. Матеев – ръководител;
Доценти: Димитричка Шопова, Анани Лангов, Генчо Скордев
Асистенти: Иван Ганчев, Йордан Кучинов, Петър Недевски, Воля Садъкова.
- 1976 г. – 1979 г.** *Сектор “Обучение по математика”*
Доц. А. Гьонов – ръководител;
Доценти: Димитричка Шопова, Анани Лангов, Генчо Скордев
Асистенти: Иван Ганчев, Йордан Кучинов, Юлия Нинова, Вивиан Балиганд.
- 1979 г. – 1982 г.** *Сектор “Обучение по математика”*
Акад. Благовест Сендов – ръководител;
Доценти: Димитричка Шопова, Анани Лангов, Генчо Скордев, Иван Ганчев.
Асистенти: Йордан Кучинов, Петър Недевски (1980), Юлия Нинова, Вивиан Балиганд, Диана Раковска (1980).

- 1982 г. – 1984 г.** *Сектор “Обучение по математика”*
Доц. Генчо Скордев – ръководител;
 Доценти: Димитричка Шопова, Анани Лангов, Генчо Скордев, Иван Ганчев, Констадин Петров, Иван Тонов (1984), Любомир Давидов (1984), Йордан Кучинов (1984)
 Асистенти: Юлия Нинова, Вивиан Балиганд, Диана Раковска, Теодоси Витанов (1983).
- 1984 г. – 1989 г.** *Сектор “Обучение по математика с ЛАСО”*
Доц. Генчо Скордев – ръководител;
 Професори: Генчо Скордев (1985)
 Доценти: Димитричка Шопова, Анани Лангов, Генчо Скордев (от 1985 професор), Иван Ганчев, Констадин Петров, Иван Тонов, Любомир Давидов, Йордан Кучинов.
 Асистенти: Юлия Нинова, Вивиан Балиганд, Диана Раковска, Теодоси Витанов.

Лаборатория “Автоматизирани системи на обучение” (ЛАСО) (1984–1994)
Доц. Божидар Сендов – ръководител;
 Магдалина Тодорова, Ангел Ангелов, Илиана Николова, Дарина Дичева.
- 1989 г. – 1994 г.** *Катедра “Обучение по математика с ЛАСО”*
Доц. Анани Лангов – ръководител;
 Професори: Николай Хаджииванов (1992)
 Доценти: Анани Лангов, Иван Тонов, Констадин Петров (до 1992), Иван Ганчев, Любомир Давидов (до 1991), Николай Хаджииванов (от 1992 професор)
 Асистенти: Юлия Нинова, Вивиан Балиганд, Диана Раковска, Теодоси Витанов, Валентина Джаклова, Кирил Банков (1992).
- 1994 г. – 2003 г.** *Катедра “Обучение по математика и информатика”*
Доц. Иван Тонов – ръководител;
 Професори: Николай Хаджииванов, Иван Ганчев (гост-професор от 2000)
 Доценти: Иван Тонов, Иван Ганчев (от 1995 д-р на педагогическите науки)
 Асистенти: Юлия Нинова, Вивиан Балиганд, Диана Раковска, Валентина Джаклова (до 1999), Теодоси Витанов, Кирил Банков, Ангел Ангелов, Веселин Гушев (2001), Ридван Исуфов (2001).
- 2003 г. –** *Катедра “Обучение по математика и информатика”*
Доц. Кирил Банков – ръководител;
 Професори: Иван Ганчев (гост-професор)
 Доценти: Иван Тонов, Кирил Банков
 Асистенти: Юлия Нинова, Диана Раковска, Теодоси Витанов, Ангел Ангелов, Веселин Гушев, Ридван Исуфов, Ирина Лалчева (2004).

Блоквата и бакалавърско-магистърска система. По време на съществуването си като сектор “Обучение по математика” към ЕЦММ (1971–1989) звеното осъществява обучение по така наречената блокова система. Това е аналог на сега действащата бакалавърско-магистърска система. Обучението в “блок А” е по същество бакалавърската част, а това в “блок Б” – магистърската част.

За подготовка на учителите през 1971 г. са създадени два блока: четиригодишен “блок D”, на който сега съответства бакалавърската степен, и “блок D’”, на който сега съответства магистърската степен “Технологии за обучение по математика и информатика”. “Блок D’” е едногодишен и е надстройка на “блок D”. В него постъпват най-добрите по успех студенти след завършване на “блок D”, или вече проявили се учители по математика по предложение на Окръжните отдели “Просвета”. В него ежегодно се обучават около 15 специализанта. Предложените от окръзите са командировани. Специализантите се подготвят за творческа работа по проблемите на обучението по математика. Обучението завършва със защита на дипломна работа. Най-добре представилите се специализанти имат право да продължат обучението си като аспиранти (докторанти) по предложение на сектора “Математическо образование” без да държат конкурсен изпит. Ръководител на курса е ст. ас. Иван Ганчев. Основните лекционни курсове в “блок D’” се четат от членовете на сектора “Обучение по математика”. Две години след създаването на блок “D’” по негов образец бяха създадени подобни едногодишни специализации и по други специалности в Софийския Университет.

От 1988 г. до въвеждането на бакалавърско-магистърската система (първият випуск завърши бакалавърска степен през 2003 г.) обучението в катедрата е пет-годишно и завършилите получават степента “магистър”.

Голяма част от завършилите “блок D’” и магистърска степен през годините 1972 до 2002 защитават дипломни работи по MOM или МОИ. Защитени са над 300 дипломни работи.

От учебната 2003-2004 година започна магистърско обучение към катедра ОМИ по нововъведената бакалавърско-магистърската система. Магистърската програма се нарича “Технологии за обучение по математика и информатика”. Неин ръководител е доц. Иван Тонов. Програмата предлага редовен и задочен вариант.

Основни курсове по MOM и МОИ. В началото на съществуването си в катедрата се чете курс по “Методика на обучението по математика”. Първият систематизиран пълен курс по тази дисциплина е създаден от доц. Петко Иванов. Той е автор и на първият учебник по MOM. Първото издание на учебника е от 1950 г., а последното – пето издание, е от 1965 г. От 1950 г. със студентите, готвещи се за учители по математика, се провежда в училищата хоспитиране и едномесечна практика. През 1963 г. са въведени и упражнения по “Методика на обучението по математика”. От 1960-1961 учебна година математиците – асистенти в катедрата “Методика на обучението по математика” водят упражнения по “Елементарна геометрия”.

В архивните материали не успяхме да намерим информация за други курсове, които са четени от катедрата до 1969 г. През учебната 1969-1970 година катедрата води три курса: “Методика на обучението по математика в средните училища”, “Математическа логика и теория на множествата” и “Елементарна математика”.

През тази учебна година има още “Учителски практикум” (за решаване на задачи), “Хоспитиране” и “Педагогическа практика” в училище. През периода 1963 – 1970 г. “Методика на обучението по математика” се чете отначало като задължителен, а и по-късно като факултативен курс за специалностите “Изчислителна математика” и “Математика – производствен профил”.

По време на блоковата система студентите от така наречения “блок D” слушат следните курсове, водени от сектор “Обучение по математика”: “Теория на обучението по математика”, “Съвременен училищен курс по математика”, “Методически практикум за решаване на задачи”. Студентите имат още “Педагогическа практика” в училище и “Хоспитиране”. От 1983 г. за студентите, готвещи се за учители по математика, се въвежда задължителен курс “История на математиката” по програма, разработена от Генчо Скордев и Иван Ганчев.

Значителни промени претърпяват курсовете на катедрата със създаването на специалността “Математика и информатика” от началото на учебната 1990–91 година. В учебния план са залегнали следните основни курсове: “Методика на обучението по математика”, “Училищен курс по алгебра и анализ”, “Училищен курс по геометрия”, “Теория на числата”, “История на математиката” и “Училищен курс по информатика и методика на информатиката”. Продължава “Математически практикум” за решаване на задачи, както и “Хоспитиране” и “Учебно-педагогическа практика”.

С въвеждането на бакалавърско-магистърската система тези курсове се запазват като задължителни, с изключение на “История на математиката”, който става изборен. Курсовете по информатика се разделят на два: “Училищен курс по информатика” и “Методика на обучението по информатика”. Появяват се и някои други изборни курсове, като например “Неравенства”, “Методи и технологии в педагогическите изследвания”, “Методика на извънкласната работа по математика”, “Комбинаторика, вероятности и статистика в УКМ”, “Учебна документация”, “Избрани въпроси от историята и теорията на МОМ”, “Проектиране и разработване на образователен софтуер” и др. Хоспитиране и предучилищна педагогическата практика има и по информатика. Така изглежда и сега състоянието на четените курсове в катедра ОМИ.

Аспирантури (докторантури) по МОМ и МОИ . Първата (задочна) аспирантура по МОМ е открита през 1962 г. във Физико-математическия факултет на СУ с аспирант Иван Ганчев. Той разработва и първата у нас кандидатска дисертация на тема “Обучението по математика в средното училище и някои въпроси от съвременната логика”, защитена през 1967 г. в Москва. През 1995 г. Иван Ганчев става първият доктор на педагогическите науки в България в областта на МОМ със защита на дисертация на тема “Основните учебни дейности по математика – синтез на резултати от различни изследвания”.

През 1966 г., след редовна аспирантура в Ленинград (сега Санкт Петербург), защитава кандидатска дисертация по Методика на обучението по математика членът на катедрата Йордан Кучинов. Той е първият българин защитил в чужбина кандидатска дисертация в тази област.

През 1981 г. е защитена първата дисертация след редовна аспирантура по МОМ във ФМИ, подготвена изцяло в България. Тя е на Здравко Лалчев на тема “Вектор-

ната алгебра в училищния курс по математика в средното училище”. В катедрата са разработени и дисертационните трудове на чужди граждани: Асад ал Жанаби (Южен Йемен), В. Салтас (Гърция) и Л. Акаша (Йордания).

Защитени са и няколко дисертации по методика на обучението по информатика, а именно на: Румен Николов, Ангел Ангелов и Мадлен Колчева.

Сега към катедрата се обучават следните докторанти: гл. ас. Юлия Нинова (свободна подготовка), Милена Танева (задочно), Георги Симидчиев (редовно), Асен Велчев (задочно) и Евелина Колева (редовно – методика на обучението по информатика).

Научно-изследователска и приложна тематика. Тази дейност се осъществява в няколко направления.

- *Основни направления на научните изследвания в катедрата.* През петдесетте години от създаване на катедра ОМИ научната тематика на сътрудниците в нея се е изменяла и обогатявала в съответствие с нуждите на училищната практика у нас и на международните тенденции в развитието на Дидактиката на математиката. Ето някои по-важни методически проблеми, разработвани в катедрата и докладвани на български или международни форуми и публикувани в различни наши или чужди издания:
 1. Уравненията и неравенствата в училищния курс по математика.
 2. Политехнизма в обучението по математика в българското общообразователно училище.
 3. Векторите и геометричните изображения в училищния курс по математика.
 4. Логически проблеми в обучението по математика.
 5. Методика на основните средства за представяне на математическа информация (понятията, определенията, теоремите, доказателствата, задачите и решенията на задачите) в училищния курс по математика.
 6. Обучението по математика и информатика в системата на учебните предмети в училище.
 7. Съвременни учебни средства в обучението по математика и информатика. Компютърен диалогов софтуер.
 8. Тестовите в обучението по математика.
 9. Принципи, подходи и средства за изследване, фиксиране, представяне и структуриране на методическите знания.
 10. Място на математическия фолклор в общочовешката цивилизация като наследник на предгръцкия период на математиката и възможности за използването му в обучението по математика.
 11. Историята на математиката и обучението по математика като източник на идеи за МОМ.
 12. Съдържание и организация на извънкласните форми на обучение по математика.
 13. Математически методи в педагогическите изследвания.
 14. Изследване на учебна документация по математика.
 15. Математически модели за измерване на ученическите постижения по математика.
 16. Статистически методи за анализ и обработка на данни от ученически тестове и изпити.

- *Работа с изявени ученици.* Още през 60-те и 70-те години членове на катедрата участват в подготовката на българския отбор за Международната олимпиада по математика. През 60-те години членове на катедрата организират Национален радио-конкурс по математика. По негов пример по-късно е създаден “Радио конкурс – Варна”, прераснал впоследствие в “Зимни празници на математиката”.

Вече две десетилетия членове на катедрата са в постоянно действащия екип към Министерството на образованието, който работи с изявени ученици по математика. Екипът подготвя темите, провежда и журира математически олимпиади и състезания. Подготвя отборите ни за международни изяви. В резултат на тази дейност са издадени книги и написани много статии.

- *Оценяване на постиженията на учениците.* От 1993 г. катедрата действа като Национален център на международното изследване TIMSS (Световни тенденции в обучението по математика и природни науки), чийто национален научен координатор е Кирил Банков. Това е широко мащабно изследване на цялостната система на обучение по споменатите предмети в средното училище. Изследването се провежда на всеки 4 години. Това е изключително важна дейност, чрез която се получава ценна и обективна информация за обучението по математика в България.

В резултат на натрупания опит от TIMSS, Кирил Банков стана координатор на екип към Министерството на образованието и науката за разработване на тестов изпит за прием на ученици в профилирани училища след VII клас. Членове на катедрата бяха привлечени към екипа и осъществиха два такива изпита – през пролетта на 2000 и 2001 г.

През 2004 г. катедрата (съвместно с още две катедри на СУ) разработи проект с Институт “Отворено общество” на тема “Разработване на стратегия за външно оценяване на степента на постигане на Държавните образователни изисквания за учебно съдържание (ДОИ за УС) в края на началния етап (IV клас) и в края на основната образователна степен (VIII клас) по културно-образователните области “Български език и литература” и “Математика, информатика и информационни технологии”.

През 2003 г. и 2004 г. катедрата работи по договор с фонд “Научни изследвания” към СУ на тема “Разработване на методи, технологии и инструментариум за измерване на ученическите постижения по математика, информатика и информационни технологии”.

- *Семинари.* През годините в катедрата са работили следните семинари: семинар с ръководители доц. Иван Ганчев и доц. Йордан Кучинов; семинар по “Математическо образование” с ръководител проф. Николай Хаджииванов. От пролетта на 2002 г. към катедрата постоянно действа семинар “Педагогически измервания” с ръководител доц. Кирил Банков.
- *Инициатива за създаване на музейни експозиции, отразяващи историята на обучението по математика в България.* В началото на 80-те години на миналия век в чест на деветдесет годишнината от създаването на Физико-математическия факултет в Софийския университет от членове на катедрата е

направен опит да се постави началото на две музейни експозиции. Едната, представяща историята на Факултета, а другата – историята на обучението по математика в българските училища преди Освобождението от османско иго. Тази инициатива, обаче, не само че не срещна подкрепа от бивши ръководства на Факултета, но в началото на 90-те години на миналия век по решение на Факултетния съвет експозицията за историята на Факултета беше унищожена. Част от другата експозиция също беше унищожена. Случилото се показва, че може би в нашите среди чувството за ролята на историзма все още не е достатъчно съзряло.

Роля на катедрата за развитието на други звена в България. По лесно обясними причини началото на методическите звена по математика в почти всички ВУЗ-ове в България е положено от възпитаници на СУ “Св. Кл. Охридски”. В Шуменския университет тази дейност се осъществява от Петко Иванов, Баю Баев, Йордан Николов, Антон Моллов и др.; във Велико Търново – от колегите Иван Ганчев, Марга Георгиева, Виолета Маринова, Маргарита Върбанова и др., в Пловдив – Койчо Славов, Любен Портев и др., в Благоевград – Костадин Петров и Иван Ганчев. Впоследствие в тези звена, заедно с възпитаници от други ВУЗ-ове, продължават да постъпват и възпитаници на СУ.

Членове на катедрата са били, и в момента са, научни ръководители на аспиранти и докторанти по методика на обучението по математика от методическите звена в другите ВУЗ-ове в България.

Катедра ОМИ играе важна роля в подготовката на учители по физика и математика във Физическия факултет на СУ като провежда цялостното обучение в частта по математика. Това са курсовете “Методика на обучението по математика”, “Училищен курс по математика”, както и “Хоспитиране” и “Предучилищна педагогическа практика”.

От тази учебна 2004-2005 година катедрата поема курсовете “Училищен курс по информатика”, “Методика на обучението по информатика” и “Практикум по информатика” в Химическия факултет на СУ, специалност “Химия и информатика”.

Катедрата участва в подготовката по математика на студенти в Стопанския факултет и във ФНПП на СУ. Курсът “Количествени методи в педагогиката” във Факултета по педагогика на СУ се чете от катедра ОМИ.

Връзка на катедрата със сродни организации.

• На международно ниво.

През периода 1970 – 1995 г. по договори на СУ “Св. Кл. Охридски” със съответни университети в чужбина се осъществява сътрудничество на катедрата (сектора) със сродни катедри в Карловия университет в Прага, във Варшавския университет и неговия филиал в Бялисток, а също и в Беларуския университет в Минск.

Повече от 10 години катедрата има постоянна връзка със Световната федерация за национални математически състезания (WFNMC). Членове на катедра ОМИ съвместно със СМБ организират и провеждат Австралийското математическо състезание – едно от престижните мероприятия на WFNMC, на територията на България. Кирил Банков е член на програмния комитет на федерацията.

Чрез изследването TIMSS и други дейности, свързани с оценяване в образованието, катедрата има връзки с редица сродни катедри и организации, провеждащи

оценяване на постиженията на учениците, като например Международната асоциация за оценяване на постиженията в образованието (IEA), Европейската асоциация за оценяване в образованието (AЕА-Е), ETS, CITO, Boston College, Michigan State University, университети в Москва, Рига, Вилнюс, Осло и др.

Сътрудници на катедрата са били или са членове на редколегии на чуждестранни списания или имат редица публикации в такива списания. Участвали са на международни конгреси по математическо образование и на други престижни форуми в тази област.

- *На национално ниво.*

От 1983 г. по инициатива на тогавашния ръководител на сектора “Обучение по математика” проф. Генчо Скордев започва провеждането на ежегодни сбирки на сродни катедри и институции от страната под названието “Национален колоквиум по математическо образование” на територията на Пазарджишки окръг. В него участват и специалисти-чужденци. През 1986 г. колоквиумът прекъсва дейността си, но от 2004 г. по инициатива на катедра ОМИ са възстановени ежегодните сбирки под формата на Национален семинар по математическо образование. Целта е да се обсъждат и търсят решения на проблеми в областта на обучението по математика и информатика.

Сътрудници на катедрата са били или са членове на редколегии на български списания по математика или обучението по математика и информатика. Създател (през 1957 г.) и първи главен редактор на учителското списание “Математика и физика” е доц. Петко Иванов. Проф. Алипи Матеев е инициатор за създаването и главен редактор на сп. “Математика” от 1962 г. до смъртта си (1979).

Членове на катедрата са заемали или заемат и сега различни ръководни длъжности в СМБ.

Място и роля на катедрата ОМИ в обучението по математика в България. Като имаме пред вид дори само накратко изложеното до тук, надяваме се, че няма да бъдем обвинени в нескромност, ако отбележим, че от създаването си до сега катедра ОМИ играе водеща роля в методическата подготовка на учители по математика в България, в развитието на “Методиката на обучението по математика” у нас като система от научни знания, в създаването на българска учебна и учебно-методическа литература за ученици и учители. Към казаното до тук ще добавим още следното.

Двама (доц. Петко Иванов и Раденко Раденков) от първите трима членове на катедрата по методика на обучението по математика, физика и химия са бивши служители на Министерството на просветата. След напускането му, те продължават да играят важна роля в решаването на проблеми на обучението по математика в българските училища. И тримата математици – първи членове на катедрата, участват в разработването на учебни програмни по математика и на учебници по математика за българските училища. Някои от техните учебници се използват до края на 60-те години на ХХ век. Естествено е било това да стане традиция. Затова и следващите поколения – членове на катедрата, макар и с различна степен на активност през различни периоди, са участвали и участват в разработването на учебни програмни по математика и на учебници по математика. Вярно е, че не винаги тяхната роля е била решаваща, но си позволяваме да твърдим, че за положителните успехи, до

колкото такива има, заслуга имат и те. През последните десетина години членове на катедрата са съавтори на повече от 10 учебника по математика или информатика за различни класове.

Сътрудниците на катедрата К. Петров и Ив. Ганчев през 1964 г. полагат началото на телевизионните учебни предавания по математика, организирани от тогавашното Министерство на просветата.

Членове на катедрата са съавтори на пет учебника по методика на обучението по математика за учители ([1], [4], [5], [6] и [7]), които се използват и в момента от студенти и от учители.

Надяваме се, че с подготовката на новата генерация магистри по програмата “Технологии за обучение по математика и информатика”, с новата генерация доктори по методика на обучение по математика или информатика, чрез общите усилия на звената в България, занимаващи се с проблемите на обучението по математика, ще се създадат методически разработки и развити кадри, които ще спрат наблюдаващото се влошаване на обучението по математика за масата български ученици в средното училище. Нещо повече, надяваме се те да изведат България на водещи позиции и по отношение на масовото обучение по математика, на каквито позиции страната ни все още се задържа по отношение на успехите на изявените ученици, благодарение на усилията на малка група ентузиаста.

ЛИТЕРАТУРА

- [1] Мл ВЪРБАНОВА, Ив. ГАНЧЕВ. Методика на обучението по математика – специална част, В. Търново, 2002.
- [2] Ив. ГАНЧЕВ, Й. Кучинов. Творческият път на доц. Петко Иванов, София, 1996.
- [3] Ив. ГАНЧЕВ, Л. ПОРТЕВ. Методиката на обучението по математика в България на прага на ХХI век. *Математика и математическо образование*, **30**, 2001, 66–77.
- [4] И. ГАНЧЕВ, Л. ПОРТЕВ, Б. БАЕВ, П. ГОДОРОВА. Методика на обучението по математика 5-7 клас, Пловдив, 1997.
- [5] И. ГАНЧЕВ, Ю. КОЛЯГИН, Й. Кучинов, Л. ПОРТЕВ, Ю. СИДЕРОВ. Методика на обучението по математика от VIII до XI клас – I част, София, 1996.
- [6] И. ГАНЧЕВ, Ю. КОЛЯГИН, Й. Кучинов, Л. ПОРТЕВ, Ю. СИДЕРОВ. Методика на обучението по математика от VIII до XI клас – II част, София, 1998.
- [7] И. ГАНЧЕВ, Ю. НИНОВА, В. НИКОВА. Методика на обучението по математика (обща част), Благоевград, 2002.
- [8] П. ИВАНОВ. Методика на обучението по математика, София, 1950 (1-во издание).
- [9] Учебни планове на специалностите от ФМИ.
- [10] Ив. ЧОБАНОВ, П. РУСЕВ. Български математици, С. 1987.

ФМИ – СУ “Св. Кл. Охридски”
Бул. “Дж. Баучер” 5
1164 София
e-mail: kbankov@fmi.uni-sofia.bg

**HALF CENTURY OF THE DEPARTMENT FOR EDUCATION ON
MATHEMATICS AND INFORMATICS AT THE FACULTY OF
MATHEMATICS AND INFORMATICS, UNIVERSITY OF SOFIA**

Kiril Bankov, Teodossi Vitanov, Ivan Ganchev, Julia Ninova, Ivan Tonov

The Department for Education in Mathematics, Physics and Chemistry at the Faculty of Mathematics and Physics, University of Sofia has been established 50 years ago. Its successor now bears the name the Department for Education on Mathematics and Informatics at the Faculty of Mathematics and Informatics. This anniversary is a good occasion to look back at the history of the Department and its role in the development of didactics of mathematics and informatics as a system of scientific knowledge and educational practice.